

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL” Lugoj.

Manuscrite nu se înapoiază.
Scrisori nerancate se refuză.

DRAPELUL

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:
MARȚI, JOI și SÂMBATĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarchie: pe 1 lună 1 cor.
pe 3 luni 3 cor. pe 6 luni 6 cor. pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE
se acordează conform tarifului.
Un număr singuratic 10 bani.

Lugoj, 19 Iulie (1 August) 1905.

În fine a reușit și un ministru din cabinetul lui Fejerváry să facă ceva pozitiv. E vorba de *apropierea ministrului internelor Kristóffy către... socialiști*, aranjată cu sceneria necesară.

Adevărat că «dl» ministru și-a revărsat inima către «stimații» sei «pretini muncitori» numai ca «om particular», dar în fine e treaba filozofilor să facă în aceste mari călduri distincția între enunțările politice ce le face un ministru ca ministru și ca om particular.

Noi suntem incapabili a face asemenea distincții, căci ori rezultă enunțările făcute din convingerile «omului particular» și atunci trebuie să le reprezinte și ca ministru, câtă vreme șede în fotoliul de catifea, ori nu rezultă din convingere și atunci n'au nici un rost, fie zise ca «ministru» ori ca «om particular».

E greu a despărți pe om în două și a-i atribui alte convicții politice în o calitate și altele în alta, câtă vreme e vorba să iei pe om în serios. Și dl Kristóffy negreșit a voit să fie luat în serios de... socialiști, dar și numai de socialiști.

Doar nu vom presupune despre socialiștii conduși de Bokányi că se vor rupe după dragostea «individului» Kristóffy, despre care poate nici n'au auzit înainte de a deveni atot puternicul ministru al internelor, dar nici despre dl Kristóffy nu vom presupune — ar fi lipsă de bun gust — că după-ce se va cobori de pe înaltul fotoliu își va mai bate vre-o dată capul în viața sa ca... socialiștii.

FOITA „DRAPELULUI”.

Viersuri barbare.

De Emil Isac.

— Foită originală a «Drapelului». —

I.

Iubirea mea e tare,
Iubirea mea-i curată!
Țesută'n a ceriului zare
Din a zinelor inimi furată!
Mai sfântă ca o rugăciune,
Mai tare ca fierul în lanț
Știință ce nimic nu spune
Necunoscută de savanți.

Ea este mângăerea mea
Ea este jalea-mi eternă.
Se ivește cu a nopților stea,
Și doarme cu mine pe pernă,
Pe ori-ce pas mă urmărește.
Și fuge dinnaintea mea,
În mica-mi inimă trăește
Și totuși e a lumii stea.

.....

Comoară e ce preț nu are.
Dar are curs... în «cercuri strimte»...
Se cumpără pe-o sărutare
Se vinde pe un piept ce simte.

Ministrul Kristóffy a avut trebuință de prietinia socialiștilor și ca ministru a arangeat întreaga scenerie, abdicând chiar de titlul chilometric ce compete în Ungaria miniștrilor și agrăind deputația socialistă după tornele sociale cari sunt de rigoare în tabăra socialistă din Ungaria.

Se știe că la noi compete ministrului în limba statului titlul chilometric: «Prea Excelența voastră. Milostive Doamne!» Titlu, care ori cât de nedemocratic fie, până acum a fost păstrat cu scrupulozitate de fiecare ministru, nu numai în contactul oficial ci și în contactul de toate zilele. Și dl Kristóffy — de sigur pe baza unei invoeli prealabile + a abdicat la acest titlu, mulțumindu-se cu democratica agrăire «dl-le ministru», ceea-ce socot socialiștii noștri de mare avans din partea individului... ministerial!

Și le-a vorbit multe «dl» ministru socialiștilor, pe placul lor și în ciuda coaliționiștilor, ba a atins chiar și coardele cele mai simțitoare, s'a arătat mai șovinist decât șovinistii între aplauze... socialiște. La tot cazul o prestațiune vrednică de remarcat!

Dl Széll — vorbind despre sufragiul universal — a considerat reforma radicală a sistemului electoral drept o «săritură în întuneric», pe când dl Kristóffy consideră sufragiul universal cu vot secret și după comune deadreptul de o salvare atât a parlamentarismului compromitat din Ungaria, cât și a... șovinismului.

Cum așa?! Ne-o spune de tot lămurit dl Kristóffy în expunerile

Eu am vândut-o unei fete
Cu ochi de mură și cu gură
A cărei miere să mă'mbete
S-ar stinge a sângelui căldură.
S-ar odihni truditul cap
În cari idei atâtea'ncap....

Și rostul vieții mi-l'ăși ști:
Eu ași iubi ea m-ar iubi.

PACE.

— Schiță istorică —

De Sorin.

== Foită originală a «Drapelului». ==

(5)

Voevodul oțelit în lupte, mánat de simțământul recunoștinței, se plecă asupra mortului și-l sărută pe frunte.

Bătrânul căprar sta rezimat de sabia-i lată, pe a cărei tăiș se strecură în vâne negre sângele spahiilor uciși, oprindu-se în peri răsleți și fărâșături de oase.

Apoi rupse crengi verzi, împodobind racla, pe când în jurul lui moartea seceră la vieți.

sale, pe cari le aducem la alt loc al foii noastre. El a găsit cheia să aducă în parlament și pe «stimații» sei «pretini muncitori» și totodată s'a închidă porțile parlamentului pentru masele analfabete ale naționalităților!

Cel mai nou rezon de stat al Ungariei iese deci prea evident din expunerile «D-lui» ministru. Scurt și cuprinzător: Sufragiul universal, ca să curețe dieta de obstrucționisti de «drept public» înlocuindu-i cu cavalerii «muncei» și condiționarea dreptului electoral dela gradul «intelectual» a ști scrie și cetii, presupunând că în Ungaria majoritatea absolută a celor ce știu scrie și cetii sunt... Maghiari.

E apoi grija miniștrilor, ca pe viitor să mai știe scrie și cetii numai... Maghiarii. «Reforme» învățământului popular, începute la 1879, continuate până astăzi și luate în vedere pentru viitor nici nu duc la alt rezultat, decât că iau populațiunii nemaghiare posibilitatea de a mai învăța undeva a scrie și cetii!

Astfel ni-se prezintă apoi în lumină nouă și mult trimbițatele reforme ale învățământului popular. Până acum ni-se spune, că ne constrânge a învăța pe un gurie a scrie și cetii pentru a ne face capabili a trăi în Ungaria și a avea parte de binefacerile publice, de aici încolo ni-se va spune deschis că ni-se impune școală maghiară pentru ca să nu mai putem învăța nimic și astfel — de sine — să pierdem ori-ce drept în afacerile publice ale țerii.

Din rândurile luptătorilor se desfăceau rând pe rând prietini puțini rămași în viață, grăbind să-l mai vadă o clipă și apoi să-și ia locurile în fața năpraznicei morți.

Veni bătrânul Stanciul, Șteful lui Isac vânătorul de Tătari, Ivașcu lui Hrinco, Dajbog, spătarul Mihaiu, Ilea lui Huru comisul, stând tăcuți, gândindu-se că peste câteva ceasuri cailor spahiilor vor sbură peste trupurile lor.

Ear Stefan uitând de învălmășala luptei, luă o mână din pământul umed al pădurii și-l puse pe peptul lui Brateș.

Și pe când ceilalți se uitau la dânsul, zise:

— Dormi în pace, viteazul meu tovarăș. Să ai pace, pacea care o-ai căutat Moldovei și nu o ai găsit, acum să o găsești. Pacea țerii tale, pe care o-ai iubit, nu ai ajuns să o vezi. Glia Moldovei să-ți fie ușoară. Să afli pace!

Prietinii se respirară la locurile lor. Lupta deveni din ce în ce mai turbată.

VI.

«Au căzut luptându-se nepoții lângă bunici». Bătălia sângeroasă dela Răboeni — Thermopila românească — s'a sfârșit. Adumbriți de ramurile tăcute ale pădurii, ei își durmiau somnul etern, vitejii copii ai țerii sărace, zece mii de eroi. Și-au dat sufletul în tunetul fulgerător al tunurilor dușmane, în mij-

Și este fără îndoială, că în acest comentariu al vorbelor lui Kristóffy este mai mult rezon decât în toate explicările ce ni le-a dat Berzeviczy și antecesorii sei, căci de fapt rezultatul învățământului popular reformat nu este altul, decât că instrucția populațiunii nemaghiare scade mereu.

Unde este șovinistul, a cărui inimă nu va săltă de bucurie, că în fine s'a găsit mijlocul de a salvă și capra și varza?! Și dacă nu se bucură pe față de invenția «D-lui» Kristóffy, este altul motivul, ce le tulbură bucuria.

Ghicitoarea întregii scenerii nu este greu de deslegat!

Dl Kristóffy a reușit — irelevant în ce calitate — să momescă pe pseudo-socialiștii din Budapesta și este știut că acești socialiști reprezintă «strada» Budapestei. Ear cine are pe partea sa «strada capitalei», acela își poate da aerul de stăpân al situațiunii. Și dl Kristóffy a ajuns la acest punct!

Azi-mâne, când violența coaliției va încerca să se impună ca «voință națională», nu va avea în fața sa baionetele «mercenare» ale Vienei, ci... «strada» Budapestei, a «inimei țerii», miile de muncitori, cari vor lua partea guvernului contra... majorității dietale.

Situație mai caraghioasă nici imagină nu se poate! Astfel se excamotează minciuna contra... minciunei.

Și în această excamotare zace ascunsă signatura situațiunii.

locul strigătelor de biruință, cu sufletul amărit de gândul la țara îngenuchiată.

Și-au vândut însă scump viața. Mormanele de dușmani, înaintea fiecărui boer, au pus mărturie despre vitejia lor.

Voevodul a scăpat în munți, el nu a fost să moară, cei douăzeci de feciori ai lui Brateș, rămași acum singuri, l-au răpît cu sila din mijlocul ospățului de sânge.

Când apoi oamenii se pogoriră din munți, ca să îngroape morții, spuneau că cel mai mare morman de dușman morți l-au găsit sub un stejar, lângă care zăcea întins un soldat bătrân, mutilat cumplit, și un cadavru fără... cap. A fost căprarul ce a căzut apărând trupul stăpânului seu iubit.

Ear în scoarța bătrână a stejarului o mână neisteață a săpat cu junghiul din buchi strămbe, mari, slavone, cuvântul «Pace».

Moldova?!... ea a scăpat. La prohodirea eroilor, ce a urmat după trecerea urgiei, s'a adunat întreaga Moldovă, căci fiecare casă își avea mortul ei.

Lugoj, Iunie 1905.

(Fine).

Sufragiul universal. Semioficiosul «Pester Lloyd» scrie, că ministrul de interne Kristóffy pregătește proiect de lege despre reforma electorală pe baza sufragiului universal secret și după comune. Dacă la deschiderea dietei guvernul Fejérváry va mai fi la cârmă, atunci ministrul Kristóffy va prezenta dietei deja în prima ședință proiectul său.

Croații și limba de comandă în armată. Ziarul «Bud. Hirnap» a primit o epistolă din Croația, care conține și următoarele: «Partidele din Croația s'au dedicat toate politicii active — cu excepția partidului Starcević par excellence opozițional, — și deci toate sunt gata a sprijini nizuințele coaliției maghiare. În urma pretenziunii comandai maghiare, a devenit aici comanda croată o dorință așa de populară, încât ori ce partid, care ar renunța la comanda croată, ar ajunge necondiționat față în față cu poporul croat. De aceea nu se îndestulește partidul național croat cu asigurarea teoretică, ci pretinde garanția dela Maghiari, că după introducerea comandai maghiare se va introduce și comanda croată. De această garanție are trebuință acest partid, ca să se poată prezenta cu ea înaintea alegătorilor sei. Față cu acuza, că pretenziunea sa numai strică interesului maghiar și ofere argument camarillei din Viena, partidul național croat zice, că forma de stat a Croației nu se poate asemăna și nu se poate așeza pe o treaptă cu poziția Cehilor, Slovacilor, Românilor în Monarhie. Cercurile agrare croate încă nu vor fi dușmane Maghiarilor, dacă li-se asigură apărarea economiei și industriei croate. Pretenziunea acestor garanțe stăpânește așa de tare presa croată, încât orice partid ar ajunge la putere în Croația, nu s'ar putea susține la cârmă fără aceste. În aceste 2 garanțe culminează contrastul între partidele maghiare și croate».

Pentru Internatul nostru.

Se împlinesc trei ani de când s'a chemat la viață din fundațiunea lăsată de fostul avocat român din Lugoj Dr. Liviu Marcu primul și până acum singurul internat român de băieți în Lugoj și peste tot în Banat.

Nu se poate descrie bucuria cu care s'a primit pretutindeni știrea despre deschiderea acestui internat pentru studenți români de lege gr.-orientală, cari își fac studiile la gimnaziul de stat din Lugoj.

Adevărat că s'au ivit și voci cari ziceau că prea de vreme s'a făcut, pentru că banii lăsați de fericitul fondator erau prea puțini pentru a putea deschide un internat în așa măsuri după cum sunt trebuințele. Aceștia ziceau să mai aștepte epitropia până se mai adună bani și până ce mai crește și capitalul, ca internatul ce se va deschide să aibă pentru toate vremile mijloacele de trebuință.

Alții ear au zis — cei mai mulți — că Internatul trebuie deschis îndată, căci bun este Dumnezeu, făcut odată începutul are să dea înainte! Vor vedea oamenii noștri că lucru bun s'a făcut și vor grăbi și unii și alții după cât pot să ajutore întreținerea aceasta de binefacere, ca cu încetul să tot crească până va putea răspunde la toate trebuințele poporului nostru.

Aceștia ziceau că nu este prea de vreme, ci este ceasul al doisprezecelea. Lipsa e mare și nu se mai poate amâna. Ajutor dat grabnic este ajutor îndoit și înzecit.

E destul de dureros, că afară de micul alumneu din Timișoara nu eră în tot Banatul nici un fel de internat, nici pentru băieți de școală și nici pentru fete.

Se zicea că oare să nu fie în stare întreg Banatul românesc să-și susțină un Internat cum se cade din puterile sale, când același Banat a vărsat mii și zeci de mii pentru scopuri de binefacere în alte părți locuite de Români.

Numai începutul pareă greu, dar

făcut odată se așteptau cei chemați cu tot dreptul, că fruntașii noștri din întreg Banatul vor înțelege folosul cel mare și trebuința cea mare și cu toții — care cum poate — vor sări întru ajutor.

În credința aceasta și cu multă nădejde în oamenii noștri cu tragere de inimă pentru tinerimea noastră lipsită de mijloacele trebuincioase pentru a-și face studiile, s'a deschis Internatul nostru românesc din Lugoj pentru studenți cari își fac studiile la gimnaziul de stat din Lugoj.

Nu este de lipsă să descriem în-sufletirea cu care au primit toți cei de inimă știrea despre deschiderea Internatului. Și cum să nu?! În sfârșit aveau și Românii din Banat pe pământul lor un adăpost pentru copiii lor de școală lipsiți de mijloace.

Dar îndată la început s'a arătat, că trebuința este cu mult mai mare, decât ajung mijloacele. Atâți tineri vrednici au cerut să fie primiți, încât eră de tot lucru greu să alege ce este de făcut, căci de o parte nu erau atâtea venite ca să poți primi pe toți, de altă parte te durea inima să respingi tineri vrednici, cari cu atâta nădejde au așteptat să fie primiți în Internat.

A făcut epitropia ce a putut, a cruțat unde a fost de lipsă să cruțe, dar a primit tinerii, luând epitropii singuraticii asupra lor ajutorarea celor, pentru cari nu au mai ajuns mijloacele din fundațiune. Au jertfit mult în nădejdea, că încetul cu încetul se vor alătura și alți oameni de inimă și vor ajuta și ei cu cât pot.

Dar așa se vede, că lumea românească din Banat n'a știut cum stau trebile la Internat și a crezut că sunt toate mijloacele de trebuință, încât nu este lipsă ca și alții să vină întru ajutor. Și ca să știe lumea românească din Banat cum stau trebile, spunem acum, că după toate jertfele ce le-au adus cei din epitropie au fost anul trecut spesele cu aproape 800 (zi opt sute) coroane mai mari ca venitele.

Toți vor înțelege, că dacă nu vine ajutor grabnic din toate părțile, apoi lucrul bine început trebuie să se infunde spre marea pagubă a noastră.

Dacă nu vine ajutor și din alte părți, apoi nu numai că nu se pot primi mai mulți băieți decât s'au primit până acum — deși numărul celor ce cer primire crește mereu — ci nici atâți nu mai pot fi primiți câți au fost până acum. Tot omul cu scaun la judecată își poate da seamă, că ce mare pagubă este aceasta.

Creдем deci și așteptăm, că fruntașii noștri cunoscând acum starea lucrurilor și știind, că este mare lipsa, vor găsi mod ca să vină întru ajutor acestui Internat.

Nu-i vorbă aici de cerșitorit, ci este vorba de o mare datorință ce avem să ne împlinim față de un așezământ de binefacere al nostru, căci este păcat a lăsa un lucru așa mare și însemnat în cărua vre-o cătorva oameni.

Ajute fiecare cu cât poate și îl trage inima, căci numai lucru bun face! President al epitropiei este dl Dr. George Popovici, protopresbiter gr.-or. în Lugoj și D-Sa dă cu plăcere deslușiri ori și cui dorește.

Între oamenii noștri cu dare de mână avem mulți oameni de inimă, cari dacă vor ști unde este lipsă nu vor întârzi să și vină întru ajutor.

Dee Dumnezeu să fie așa!

Guvernul și sufragiul universal

În zilele aceste de grea cumpănă pentru constituționalism ungar a făcut mare senzație declarațiunea de Joi a ministrului de interne Iosif Kristóffy către deputațiunea partidului kossuthist. «Domnul ministru» (așa a intitulat conducătorul socialist Desideriu Bokányi pe Kristóffy) a declarat «prea stimaților lui pretini muncitori» (așa a intitulat ministrul pe socialiști), că el e aderent convins al sufragiului

universal secret, dar — durere — nu poate validă în dietă această convingere a sa, pentru că guvernul e ne-parlamentar și nu are razim în nici un partid dietal.

În aceeași zi a făcut ministrul Kristóffy o nouă declarație în chestia sufragiului universal. Anume — după primirea deputației socialiste — s'a exprimat cătră un colaborator al ziarului kossuthist «Egyetértés» în modul următor:

«În consiliul ministerial n'a fost încă vorba despre sufragiul universal și deci n'am putut spune (socialiștilor), că această chestiune aparține programului guvernului. Totuși știu și colegii mei miniștri, că eu mă ocup cu ideea aceasta, la a cărei realizare voiu pași însă numai după ce voiu cunoaște efectul ei în țeară. Datele adunate de antecesorii mei referitor la reforma electorală sunt deja prelucrate și ele au dus la rezultate, cari nu motivează nici decum precauțiunea penibilă de până acum. Nu vreau să intru în detalii, ci observ numai, că eu aștept dela această reformă regenerația Ungariei. Cabinetul Fejérváry a luat în serios problema sa: a restabili pacea între Rege și națiune. Acestui scop va servi și ideea reformei parlamentare, pe care am lansat-o. Dupăce Regele a declarat în modul cel mai sigur că nu poate cedă, majoritatea însă ține neclintit la postulatele ei, — situația poate fi asanată numai prin aceea, dacă noi introducem în politică noi elemente din straturile inferioare ale poporului și dacă înființăm un nou parlament, care să dea politicii țerii o nouă direcție. Atunci vor dispărea dela ordinea zilei chestiunile de drept public, se va ocupa țeara cu chestiuni economice, vom da masselor pâne și atunci imediat Regele și națiunea vor ajunge la înțelegere. Nici eu nu mă tem, că vor fi aleși prea mulți deputați naționaliști. Pelângă dreptul electoral universal nețermurit am aveă 5 milioane alegători. Dacă se va introduce însă cenzul de inteligență, că adevăc numai acei ce știu ce și scrie au drept de alegător, atunci se reduce numărul la cel mult 3 milioane și între cei îndreptățiți la alegere vor fi elementele maghiare în majoritate puternică, pentru că populația de naționalități constă în mod covârșitor din analfabeți. N'ar fi absolut de loc necesar, ca dreptul electoral să fie legat de cunoștința cetirei și scrierei maghiare. Sper că acest plan va da de gândit și membrilor coaliției.»

La 2 zile după aceasta (Sâmbătă) ministrul Kristóffy și-a exprimat cătră un interviu al ziarului «Neues Pester Journal» mirarea sa că o parte mare a presei a primit cu aversiune reforma plănuită. Apoi a zis: «Dacă noi am veni în poziție să reprezentăm în dietă acest proiect de reformă, n'ar putea nici un singur partid să ia în princip poziție contra lui, pentru că toate partidele au pretins totdeauna această reformă electorală!»

«Este părerea mea nerăsturnabilă, că numai prin o circumvoluțiune a relațiilor noastre de partid se poate săvârși o sanare fundamentală a vieții noastre publice. Numerii 48 și 67 trebuie să dispară din dicționarul nostru politic. Chestiunile de drept public trebuie scoase din debaterile parlamentului și lucrarea lui trebuie să se întoarcă la chestiunile sociale și economice. Asta e însă numai atunci posibil, dacă toată opinia publică e pătrunsă de însemnătatea temelor sociale și economice. Urmașul meu va află aici lucrările pregătitoare pentru introducerea sufragiului universal și va prezenta proiectul în parlament, chiar și atunci, dacă urmașul meu se află astăzi încă pe băncile coaliției. Parlamentul ungar nu se mai poate închide în fața acestei chestiuni. Barierele actuale de partid vor cădea, vor trebui să se formeze partide mari progresiste și conservative, cari își vor îndrepta atențiunea la problemele sociale.»

Ideile lui Bánffy.

= Heghemonia maghiară în Monarhie. — Ralierea partidelor 67-iste. =

Baronul Bánffy a scris în Nruul de Sâmbătă al ziarului «Pesti Hirnap» un articol sub titlul «Monarhia austro-ungară», în care își exprimă ideile sale asupra însemnătății și scopului luptei ce bântue în Ungaria.

El zice, că din punctul de vedere al soluțiunii problemei statului național maghiar unitar formațiunea dualistă a Monarhiei e cea mai potrivită și că formațiunea prezentă a Europei, care e favorabilă statelor mari cu tendențe naționale puternice, pretinde — pentru paralizarea tendențelor germane și slave — o mare formațiune de stat de-a lungul Dunării de mijloc. În această formațiune de stat trebuie statul maghiar singur să asigure unitatea și direcția națională și prin aceasta să susțină acea formațiune în interesul echilibrului european. Pentru a executa aceasta, nu trebuie să tindem la uniunea personală, care e contrară intereselor europene, și nu trebuie să slăbim dualismul, prin ce am promovă numai o confederațiune la Dunăre, care însă s'ar cobori la nivelul unui stat balcanic, ci trebuie să susținem transacția dela 1867.

«Lupta de azi, în fond luată, nu e luptă între Rege și națiune, ci e o luptă pentru heghemonia statului maghiar și a statului austriac», zice Bánffy, iar mai încolo: «La Dunărea de mijloc e necesară o formațiune puternică, capabilă de viață, care numai atunci se poate validă cu succes, dacă știe să fie — conform tendenței prezente europene — națională. Relațiunile din Austria exclud o formațiune națională și astfel numai heghemonia maghiară e chemată a ajunge la valoare în monarhia dualistă. Aceasta se va și întâmplă, criza actuală constituțională va află o soluție.»

Bánffy îndeamnă apoi pe Maghiari la moderațiune în pretenziuni și cercă a dovedi, că lupta — despre care e vorba mai sus — trebuie să se dea numai în cadrele transacției dela 1867, pentru că fiind partea ungară a Monarhiei unitare (!) și națională, ea corespunde intereselor Europei și astfel Europa va primi cu bucurie victoria părții ungare. Dacă însă răsturnăm formațiunea dualistă și prin uniunea personală începem să sfărâmăm organizațiunea Monarhiei, atunci Europa va încerca să intervină pentru a-și apăra interesele proprii și pentru a susține echilibrul european.»

În alt articol, publicat în «Bud. Napló», Bánffy comunică ideile sale despre ralierea tuturor partidelor 67-iste. Spre deliberarea planului de raliere Bánffy va vizită la 3 August pe contele Iuliu Andrassy la Tisza-Dob. Declară însă a priori, că nici el nici Andrassy nu vor eși din coaliție, pentru că — dacă ar eși — ar comite cea mai mare prostie. Anume: dizolvându-se coaliția, partidul kossuthist, în număr de 180 deputați, care partid e legat prin coaliție de baza dela 1867 nu numai pentru prezent, ci pentru întreagă durata activității de guvernament, s'ar elibera din această poziție și ar pași momentan iarăși pe terenul deplinei uniuni personale. Și chiar de s'ar uni toate partidele 67-iste pentru a face front kossuthismului, ar aveă o majoritate abia de 30 veturi față de opoziția consolidată, pe deplin unitară și îngrozitor de puternică, formată de kossuthiști.

Bánffy își inchipue ralierea partidelor 67-iste astfel, că membrii partidului liberal es din parud și se alătură o parte la «partidul nou» (bánffyist), altă parte la disidenți; va să zică el dorește să se facă ralierea în sinul coaliției.

Convocări.

I.

P. T. Domni membri din despărțământul Oravița al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura

poporului român» precum și toți binevoitorii și sprijinatorii culturii poporului român sunt invitați la adunarea cercuală, ce se va țineă Duminecă în 31 Iulie st. v. (13 August st. n.) a. c. în școala profesională gr. or. rom. din *Varadia*, ou următorul:

Program:

I. Înainte de amiază:

1. Deschiderea adunării prin directorul despărțământului, eventual prin substitutul său, la 11 oare.
2. Raportul comitetului central.
3. Raportul cassarului.
4. Revizuirea raportului cassarului.
5. Stabilirea bugetului anual pentru trebuințele despărțământului.
6. Acvirea de membri noi și încasarea taxelor.
7. Exmiterea a 2 delegați la adunarea gen. a Asociațiunei.
8. Eventuale propuneri.

II. După amiază:

9. Dizertațiuni, cari vor fi anunțate directorului cu 24 oare înainte de adunare.
10. Verificarea protocolului și închiderea adunării.

Oravița, 28 Iulie 1905.

Petru Minișan Dr. Petru Cornean
pt. secretarul desp. directorul desp.

II.

Membrii reuniunii învățătorilor gr. or. rom. din despărțământul protopesc Comloșul-mare sunt poftiți a participa la adunarea generală a despărțământului, care se va țineă la 31 Iulie (13 August) a. c. în comuna Sarcea-română.

Program:

1. La orele 7 dimineața, chemarea Duhului sfânt.
2. Deschiderea adunării generale.
3. Constatarea celor prezenți.
4. Raportul președintelui, cassarului și bibliotecarului.
5. Prelegere practică asupra sunetelor *i, n, r* și *s* de inv. Damian Têrlai.
6. Tractarea nrilor 1—10 în mod practic de inv. Petru Craiovan.
7. Despre legumărit, prelegere de d-na Elena Ghilezan năș. Cojocar.
8. Propuneri și interpelări.
9. Fixarea locului proximei adunări gen.
10. Încheierea adunării.

Învățătorii din partea nordică a tractului se vor întruni Sâmbătă în 30 Iulie (12 Aug.) la gara din Zsombolya, de unde apoi la 3 ore d. m. vor călători spre Sarcea-română.

Comloșul-mare, la 16/29 Iulie 1905.

Atanasiu Lipovan Paul Miulescu m. p.,
notar. protopop, inspector
școlar și preș. desp.

Informațiuni.

Ministrul president Fejérváry a plecat la băile dela Karlsbad. În curând însă își va întrerupe cura spre a merge la Ischl în audiență la Majestatea Sa. Probabil în același timp vor fi primiți în audiență și ministrii Vörös (comerciu) și György (agricultură).

Expoziția dela Sibiu. Am primit următorul comunicat: Sibiu, 12/25 Iulie 1905. Prin aceasta ne luăm voie a vă reaminti scrișoarea noastră ce ne-am permis a Vi-o adresa în afacerea expoziției etnografice și istorice-culturale, și venim a vă aduce la cunoștință, că la 1 August st. nou vom începe a aranja și plasa obiectele întrate în localitățile destinate diferitelor secțiuni ale expozițiunii. Deoarece la această lucrare trebuie să fim orientați asupra dimenziunilor totalității obiectelor ce se vor expune în fiecare secțiune, spre a le rezerva locul cuvenit, și dupăce dispozițiunile ce le vom lua în această privință ulterior nu se vor mai putea schimba și astfel s'ar putea întâmpla ca obiecte de valoare să rămână exchise dela expozițiune numai din cauza sosirii lor întârziate. — Vă rugăm din nou, să binevoiiți a vă conforma rugării noastre atât prin participarea d-voastră la expozițiune, cât și prin expedarea cât mai grabnică a obiectelor

ce ne-am luat voie a Vi-le cere. Cu deosebită stimă: *Diracțiunea Expozițiunii.*

Hymen. Dl Augustin Ghilezan și domnișoara Ofelia Colojoară își vor serba Duminecă la 31 Iulie v., orele 5 d. m., cununia lor în biserica română gr.-or. din Denta. Felicitările noastre.

Fidanțare. Elisaveta E. Radulovici din Valea-Boului, Corneliiu Mircea din Ofcea. — fidanțați Iulie 1905. Felicitările noastre.

Dl Dr. George Veda, avocat, ne aduce la cunoștință, că și-a deschis cancelarie advocațională în Sasca-montană, în casa domnului Iancu Viția n.

Procesiune la Izvorul dela Bocșa. Un număr frumos de credincioși, femei și bărbați din Lugoj, au plecat Luni dimineața la mănăstirea «Godinova» (lângă Vasiora). În fruntea procesiunii eră părintele I. Stroca, care i-a condus până la Satu-mic înainte de plecare, părintele I. Stroca a săvârșit în biserica română gr. or. sfințirea apei, și stropind pe credincioși cu apă sfințită au plecat cu prapori și cu cruci în sunetul clopotelor spre «Izvor».

Dl Dr. Titu Babeș, avocat în Budapesta, ne anunță, că își strămută cu începere dela 1 August st. n. cancelaria advocațională în casele Gozsdu (Budapest. VII. Dob utca 16.)

Festul ministrului de justiție Alex. Plösz și-a reocupat catedra de profesor ordinar la facultatea juridică a universității din Budapesta.

Întâlnire după 25 ani. Tuturor celor 13 amici și colegi, cari am absolvat cursul teologic din Caransebeș la anul 1880, le aduc și pe această cale la cunoștință, că — deoarece în urma «Învitării» adresate din partea subsemnatului fieștecăruia dintre frați mai toți consimțesc cu locul și timpul întrunirii, — rămâne *nerevocabil*, «ca pe ziua de 10/23 August a. c. să ne întâlnim în Caransebeș, pentruca să serbăm împreună jubileul de 25 ani dela absolvarea noastră». Să lăsăm dar pe 2—3 zile grijile casnice, și cu dragoste colegială să ne îmbrățișăm unul cu altul, pentrucă bunul Dumnezeu știe, că oare ne vom mai vedea în viața aceasta trecătoare!? «La revedere iubiți colegi!» Borlova în 14/27 Iulie 1905. Eliseiu Drăgălina, preot.

Două concerte românești în Oravița-mont. în aceeași zi. «Reuniunea română de cetire și cântări din Oravița-română» aranjează mâne la 20 Iulie (2 August) 1905 în grădina de tir din Oravița-montană concert sub conducerea dirigentului său Carol Lazar, învățător. Prețul de intrare de persoană: locul I de șezut 1 cor. 20 bani, locul II de șezut 1 coroană, loc de stat 60 bani. Începutul la orele 8 seara. Program: I. «Chichirezul», monolog de G. Jian, predat de dl C. Lazar. II. Concert. 1. Vidu: «Răsunet dela Crișana», cor barb. 3. Vidu: «Răsunetul Ardealului», cor mixt cu solo de sopran, executat de d.șoara E. Bogdan. 4. I. Vidu: «Cântecul străinătății», cor bărbătesc. 5. Kiriac: «Morarul», cor mixt. 6. I. Vidu: «Moartea lui Mihai Viteazul», legendă istorică, cor barb. cu solo de tenor, executat de dl G. Pipelca, și soli de bariton executate de domni C. Lazar și J. Jana. După concert urmează dans. — În aceeași seară (!) «Reuniunea gr.-cat. de cântări «Concordia» din Oravița-română» aranjează în grădina otelului «Coroana ung.» din Oravița-montană concert, sub conducerea dlui Ioan Bogdan învățător, și reprezentațiune teatrală. Începutul la orele 8 seara. Program: a) Concertul: 1. I. Vorobchievici: «Căntece de lume», cor barb. 2. I. Vidu: «A trecut iarna», cor mixt. 3. A. Popovici: «Marșul lui Tudor», cor barb. 4. T. Popovici: «Primăvara», cor mixt. 5. I. Vidu: «Păc, păc», cor barb. b) Teatru: «Medicul fără voie», comedie în 3 acte de I. B. Molière. După reprezentațiune urmează dans. Prețul de intrare: de persoană: loc de șezut 1 cor., loc de stat 60 bani.

Român călător în jurul pământului. Turistul român dl Maniu Lacu, originar din Reșinar (Transilvania), face o că-

lătorie împrejurul pământului în timp de 7 ani. În drumul său dl Maniu Lacu a sosit — precum ni-se serie — Mercuri săptămâna trecută la Jajce în Bosnia, ear Joi a plecat la Banjaluka. Turistul român e pe deplin sănătos și voios și speră că va sfârși voiajiiul bine.

Examen la Cursul de muzică pentru învățători. Sâmbătă la orele 11 n. a. a avut loc sub presiul dlui protopresbiter Dr. George Popovici examenul dat de dl dirigent Ioan Vidu cu învățătorii, cari au luat parte la cursul de muzică, despre care am vorbit de repește ori în coloanele acestui ziar. Examenul a succedat pe deplin și dl protopresbiter a scos la iveală în discursul de încheiere marile merite ale dlui Vidu pentru conservarea și dezvoltarea muzicii noastre bisericesti și nașionale. Seara apoi a avut loc în grădina «Concordiei» o masă comună, la care afară de învățătorii, cari au primit certificatul de absolvare a cursului, au participat și mulți fruntași ai societății lugojene, precum și coriștii din Reuniunea noastră de cântări. Bine înțeles, nu au lipsit toastele avântate.

Gimnaziul român gr. or. din Brad. Am primit Anuarul gimnaziului rom. gr. or. cu 4 clase din Brad pe anul 1904/5. În fruntea anuarului se află o conferință interesantă de profesorul Dr. I. Radu sub titlul «Câteva portrete din istoria noastră culturală» (Andrei Șaguna, Dr. Iosif Hodoș, Ana Frâncu, Iosif Bașa). Din datele școlare, cuprinse în anuar, extragem următoarele: La gimnaziu au funcționat 6 profesori și 1 medic. Au fost înscriși la începutul anului 135 școlari, dintre cari 12 au fost privațiști, ear 3 au părăsit școala. Din ceilalți 120 au fost 118 Români și 2 Maghiari; gr. orientali au fost 112, gr. cat. 6, rom. cat. 2. Din Bănat au fost 3 școlari. Biblioteca gimnaziului conține 3199 opuri în valoare de 9214 cor. 47 bani. Biblioteca școlară conține 354 volume. Dela fondul «Masa studenților» au fost ajutorați 17 școlari cu 895 coroane pentru a avea prânz gratuit sau cu preț redus. La finea anului aflăm un studiu instructiv despre «alcoholism», de profesorul A. Bratu.

Societatea corală «Carmen» din București, care stă sub conducerea d-lui Kiriac, va face — precum cetim în ziarele din București — în luna August o excursiune în Ardeal și Bănat, concertând în mai multe orașe.

Provocare la revoluție. Eată o parte din textul proclamațiunei revoluționare redactate de comitetul socialist revoluționar din Rusia, care proclamație a fost lipită pe stradele Odessei și răspândită în mii de exemplare: «Ora deșteptării a sosit! Evenimentele sângeroase din Lodz și reșeala înarmată a muncitorilor și matrozilor din Odessa trebuie să dea signalul pentru întreagă Rusia revoluționară. Nu mai putem aștepta, lupta pentru viață și moarte, lupta decisivă se aprinde! Libertatea nu va fi cerșită, ci va fi câștigată cu forța. Fericirea Rusiei zace numai în revoluție; numai revoluția ne poate scăpa de rușine și poate înfrânge volnicia, autoerația țărului și puterea călăilor poporului. Revoluția e pe drum și nu e nici o pedecă, care ar putea-o oprî. La arme, cetățeni! Așteptați cu încredere revoluția și pregătiți-vă pentru ea. Ea să vă afle înarmați, gata de luptă, rezoluți a învinge sau a muri! La arme! Trăiască revoluția înarmată!»

Incendiu uriaș. — Șease oameni arși. Sâmbătă a bătuit incendiu cumplit în orașul Szepesváralja. Cam 300 case au ars scum. Focul s'a extins și asupra comunei vecine Kolbach, unde au ars 36 case. Duminecă a sosit în orașul Szepesváralja episcopul Párvy, care a donat 3000 coroane locuitorilor ajunși în cea mai neagră mizerie. S'a constatat în mod oficial, că 6 persoane au ars în focul uriaș, anume: Laban I., Zelenák I., Ramesdorfer K., văduva Vilezkó M., soția lui Nyemec M. și Ana Galovics. Foarte mulți au fost răniți.

Mare căldură la Paris. De câteva zile la Paris domnește arșiță insuportabilă.

5 persoane, 3 dame și 2 domni, au căzut pe stradă morți de insolăție. Foarte mulți au fost transportați în spitale.

Cine a adus tutunul în Europa? Azi, când rar gisești om care să nu fumeze și când milioane peste milioane se duc la vânt pe tabac și țigări, mulți blastămă — pe nedrept — pe cel ce a adus tabacul din America în Europa. Acesta este marinarul francez Iacob Cartier, născut la 1491 în Saint-Malo, și este unul din cei mai renumiți exploratori francezi. Între altele lui au să mulțamească Francezii stăpânirea asupra Canadei. Compatrioții lui recunoscători i-au ridicat monument în Saint-Malo. Desvălirea monumentului a avut loc săptămâna trecută. Eată ce zicea el despre indigenii americani, pe cari i-a văzut prima dată fumând: «Ei au o buruiană, pe care o adună cu grije în cantități mari; ei poartă atârnat la grumazi un săculeț plin cu această buruiană; ei iau o bucată de lemn scobit (o pipă), umplu scobitura dela capătul lemnului cu buruiana prefăcută aproape în praf, ear celălalt capăt îl bagă în gură; pe burueană pun un cărbune aprins, trag fumul în gură și piept și'l scot apoi prin nări; nasul lor seamănă atunci cu coșul unei case. Și noi facem ca ei, dar fumul ne arde ca piperul, când ajunge în gură». Ear acum milioane de oameni fumează și nu se mai plâng, că-i arde gura de fumul veninos.

Foc mare. Vineri seara a ars fabrica de piei Wolfner din Pesta-nouă. Paguba este de 1 milion coroane. Edificiul a fost asigurat.

Accident de tren. La gara Waterloo din Anglia s'au ciocnit Joi 2 trenuri. 20 pasageri au fost uciși, ear 5 se află încă sub ruinele vagoanelor.

VARIETĂȚI.

Copiii și alcoholul. O doamnă medic în Berlin a constatat, că din părinții bețivi (alcoholiști) se nasc de regulă copii bolnăvicioși. Ea a vizitat 10 familii alcoholiste (bețive) și 10 familii, cari trăiau regulat și cumpătat în beutură. Din cei 57 copii, născuți din părinți bețivi, 25 au murit în vârstă fragedă și anume desgârciuri, 22 copii nu erau normali, adecă aveau defecte (greșeli) trupești și sufletești, și numai 10 copii erau normali și în toată firea. Din 61 copii ai familiilor, cari trăiau regulat și cumpătat, numai 5 au murit în vârstă fragedă, 6 au avut defecte trupești, ear ceilalți 50 au fost normali și sănătoși. Copiii, cari se nasc din părinți bețivi, mor mai ales de boale de ficat, de stomac și mai ales de aprindere de creeri.

Cursul pieței Lugoj.

Marfa	granta	coroane	bani
Grâu prima calitate	90	14	40
» de mijloc	85	13	60
Săcară prima calitate	80	12	—
» de mijloc	75	11	60
Orz prima calitate	80	10	60
» de mijloc	75	10	—
Ovăs prima calitate	45	14	80
» de mijloc	40	13	60
Cucuruz prima calitate	85	16	20
» de mijloc	85	15	60
» nou	10	—	—
Făină 0.	75	26	60
» prima	72	25	80
» albă	70	24	80
» brună	68	24	20
Orez	1-	40	48
Gris	80	32	—
Arpăcaș	70	36	58
Mazăre	90	40	48
Linte	85	60	48
Fasole	80	34	36
Mălaiu mărunț	70	—	40
Cartofi	—	9	10
Fân prima calitate	—	4	—
» de mijloc	—	3	50
Paie	—	2	—
Stejar	—	6	20
Cărbuni de peatră	—	4	40
» de Petroșeni	—	4	—
Oloiu de rapiață	—	80	96
Lumini de stearină	—	80	84
» topite	—	—	—
Săpun	—	80	72
Carne de vită I. calitate	—	1	20
» II.	—	1	12
Unsoare de porc	—	1	76
Sămânță de chimin	—	84	—
Sare, bucăți	—	92	—
Zăhar	—	22	—
Vin	—	80	—
Spirt I.	—	15	—
» II.	—	14	—

Concurs.

Epitropia fundației „**Dr. Liviu Marou**“ publică concurs cu termen de recurgere până la 7/20 August a. c. pentru conferirea a 6 locuri de întreținere gratuită în internatul gr. or. român, pe seama elevilor cari cercetează școala normală sau elementară și gimnaziul de stat din loc.

Petenții la aceste șase locuri au să dovedească:

1. Că sunt născuți din părinți plugari ort. români afară de Lugoj.
2. Că sunt sănătoși, prin atestat medical.
3. Că sunt lipsiți de mijloace.
4. Că au terminat cu rezultat bun anul școlar expirat.

La aceste locuri se dă preferință celor născuți în comitatul Caraș-Severin.

Pe lângă aceste șase locuri gratuite epitropia fundațională publică concurs pentru patru-zeci locuri cu plată în internat fără privire la starea și locuința părinților. Pentru elevi gimnaziali și dela școlile normale de stat din loc, cu taxa lunară de întreținere de două-zeci-și-opt coroane, solvabilă în patru rate anticipative, ori excepțional lunar înainte. Petițiunile pentru obținerea unuia din aceste 40 locuri sunt a se subșterne până la termenul 7/20 August a. c.

La recurse se aclude:

- Atestat de botez;
- Testimoniu școlar și
- Atestat medical.

Elevilor primiți în internat li-se va da locuință și vipt. Spălarea rufelor rămâne în sarcina părinților, precum și procurarea cărților și hainelor necesare.

Elevii internatului fără deosebire au să aducă:

- a) Patru părechi de schimburi;
- b) Șase batiste;
- c) Șase părechi ciorapi sau obele;
- d) Două lepedee albe (ciarșafuri);
- e) O plapomă cu două îmbrăcăminte;
- f) O perină cu două fețe albe;
- g) Trei ștergare, două peptene, unul des și altul rar;
- h) O perie de haine și perii pentru păpuși.

Interniștii, cari vor fi primiți gratuit, sunt obligați a instrui fără plată pe un internist cu taxă. Mai departe se comunică, că epitropia spre a introduce toate îmbunătățirile posibile s'a îngrijit ca internatul să fie așezat într-o localitate de nou zidită și corespunzătoare.

Totodată aducem la cunoștință, că cu 1 Septembrie a. c. va fi instituit un prefect stabil, care exclusiv se va ocupa cu elevii din internat.

Elevii din internat vor fi sub controlul și scutul epitropiei, care va grijă de creșterea lor religioasă, morală și socială, precum și de înaintarea lor în studiile prescrise.

Cei ce nu se vor supune datorințelor prescrise, precum și disciplinei din internat, vor fi lipsiți de locurile aceste în internat. Elevii vor fi instruiți după putință pe lângă o taxă moderată în muzica vocală și instrumentală, precum și în cântarea glasurilor și vor fi obligați a cerceta regulat biserica. Interniștii vor avea medic gratuit.

Rugările sunt a se adresa prezidiului **Dr. George Popovici.**

Dat din ședința ținută la 14/27 Iulie 1905. Red. (3—2)

Epitropia fundațională.

Societatea de lectură „**Petru Maior**“ din Budapesta a hotărât să vîndă

„Istoria Românilor”

de **Petru Maior**

cu preț redus de **1 cor.**

A se adresa la cassarul Societății **MIHAIU ȘERBAN** stud. fil., Budapesta IV. Molnár-utcza 20, II, 10 A., trimițând de fiecare exemplar 1 cor. + 20 bani porto. Red. (x—38)

Concurs.

Pentru primirea în internatul de fete al comunei ort. române din Lugoj se publică concurs pe seama elevelor, cari cercetează școala confesională de fete din loc, provăzută cu 6 clase și cu un curs supletoriu.

Excepționalmente se vor primi și eleve, cari frecventează institutul „**Notre Dames**“ din loc și cealaltă școala civilă și normală din loc.

Taxa lunară de întreținere se stipulează cu douăzeci și opt (28) coroane, solvabilă quartaliter ori lunar înainte.

Condițiunile de primire sunt:

1. Petentele au să dovedească cu atestat de botez, că sunt născute din părinți ort. români;
2. Cu atestat medical recurentele să probeze, că sunt depliu sănătoase;
3. Prin testimoniu școlar are a se arată progresul făcut în studii.

Termenul de recurgere expiră la 13/26 August a. c. Petițiunile de primire se adresează prezidiului **Dr. George Popoviciu.**

Elevetele internatului au să aducă cu sine:

- a) o plapomă cu două îmbrăcăminte;
- b) o perină cu două fețe albe și două cearșafuri (lepedee);
- c) trei ștergare, trei șervete, două peptene, unul des și altul rar;
- d) o perie de haine, una pentru dinți și perii pentru păpuși;
- e) schimburi, ciorapi și batiste 6 părechi;
- f) în fine îmbrăcămintea absolut necesară și cât se poate de simplă.

Cu conducerea internatului va fi încredințată o directoare, care are cunoștințele și experiența trebuincioasă. Programul școlii noastre confesionale se va trimite la cerere ori și căruia gratuit.

Interniștele primesc pentru taxa de 28 coroane lunar locuință și vipt. Spălarea rufelor rămâne în sarcina părinților sau se va plăti separat lunar două (2) coroane.

Observăm, că pentru instruirea în muzica vocală, în limba franceză și germană, în lucrul de mână și de croiu nu se plătește nimic, fiind angajate puteri didactice pe sarcina bisericii.

Pentru muzica instrumentală se va solvi o taxă moderată.

Internatul va fi întocmit pentru a fi spre ajutor și folos publicului nostru din părțile bănățene și treptat se vor introduce toate îmbunătățirile posibile.

Comisiunea specială

Nr. 152 (3—2).

CONCURS.

Epitropia fundației „**Ana Alecsandroviciu**“ publică concurs pentru conferirea stendiilor pe anul școlar 1905/6 cu termen de recurgere până la 7/20 August a. c.

Petenții au să dovedească:

1. Că sunt născuți din părinți ort. români în Lugoj.
2. Că sunt sănătoși, prin atestat medical.
3. Că sunt lipsiți de mijloace.
4. Că au terminat cu sporiu bun studiile anterioare.

Stipendiștii vechi vor aclude la recursul lor numai atestatul anului școlar expirat. Epitropia pretinde, ca stipendiștii atât în gimnaziu cât și la universitate să asculte limba română. Recursele se subștern prezidiului **Dr. George Popoviciu** protopreabiter în loc.

Lugoj, Iulie 1905.

Epitropia fundațională.

Nr. 151 (3—2)

Cafeneaua Neuberger

Lugoj.

Am onorul a aduce la cunoștința onoraților mei oaspeți, sprijinitori și amici, că am terminat renovarea înc-pută și adaptarea localităților mele de cafea, conform pretențiilor timpului modern.

Oncraților mei oaspeți stabili le exprim cea mai recunoscătoare mulțămintă pentru indulgența amicală, manifestată față de mine în decursul lucrărilor de renovare, rămânând fidel localului meu, cu tot serviciul defectuos și cu toată conturbarea ivită prin sila împrejurărilor.

De aci înainte mă voi nizuți cu toată seriozitatea, ca să fac localul meu cât se poate de plăcut onoraților mei oaspeți stabili și stimaților vizitatori ai localului meu și prin serviciu prevenitor și solid să mi susțin și pe viitor simpatia ce mi-au manifestat-o până acum oaspeții, sprijinitorii și amicii mei.

Cu distinsă stimă,

Armin Neuberger,
Cafetier.

Nr. 150 (2—2)

Aviz.

Acei pictori cari voesc a reflecta la zugrăvirea bisericii gr. ort. rom. din **Mehadia**, să binevoească a se adresa pentru informațiuni mai detaliate la președintele comitetului parohial **dl Ion Popoviciu**, mai consult însă e a se înfățișa în persoană la numitul domn.

Nr. 149 (3—3)

Comitetul parohial.

Dr. Constantin Ignea,

medic univ., operator, etc.

și-a început praxa medicală în Lugoj.

Orele de consultațiune: 10—11 a. m. și 2—4 p. m.

la locuința sa din palatul institutului „**Poporul**“,

Piața Isabella.

Nr. 121 (x—15).

Lemne de foc

sunt de vânzare în pădurea dela **Sarazani**, 1 oră depărtare dela Lugoj. Vânzarea se începe dela 1 August și anume în grămezi de 150 cm. înălțime.

1 Mt. gorun și carpin în prisme	5 cor. 50 bani
1 » stejar » »	5 » — »
1 » gorun și carpin » oblețe	4 » 50 »
1 » stejar » »	4 » — »
1 » mesteacăn	3 » — »
1 » plop	2 » 50 »
1 car crengi	dela 1 cor. — 2 » 50 »
1 » folturi	» 1 » — 1 » 50 »

Tiduli se pot scoate în pădure.

Nr. 152 (3—2)

Administrația de păduri:

Baiersdorf și Biach, Balinț.

Dela primăria orașului Lugoj.

Nr. 6812.

ad. 1905.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că preliminarul orașului Lugoj compus pe anul 1906 este expus spre vedere publică începând din 30 Iulie a. c. în decurs de 15 zile, adevă până în 13 August în cancelaria contabilității orașului și se poate vedea în timpul sus indicat în decursul orelor oficioase.

Lugoj, 28 Iulie 1905.

Marsovszky,

P. P. 26 (3—1).

primar.

Cea mai bună și mai efînă apă de amestecat cu vin și sirup este

apa minerală de Pauliș (Maros-Solymos)

Apă «Isvorului M.-Solymos» (Apă minerală de Pauliș) este una din primele din cauza gustului foarte plăcut, a marelui conținut de acid carbonic liber și este excelentă ca apă de beut din cauza curățeniei și se potrivește de minune în amestec cu vin și sirup. Acolo unde locuitorii sunt lipsiți de binefacerea apei sănătoase pe beut este „Isvorul M.-Solymos“ neprețuit și compoziția foarte fericită.

Budapesta, 3 Martie 1903.

Dr. Hankó Vilmos,

chemic practic

profesor de chemie la școala reală de stat din c. II al Budapestei, membru al Academiei maghiare.

Depozit Lugoj: **Traian P. Răcx, băcănie.**

Dirrecția Deva: comitatul Hunedoara.

Nr. 138 (10—9).